

Kaj bo ona rekla, ni mogel vedeti; zdelo se mu je pa vendar-le, da se prav gladko ne bo izteklo. Nekaj zakonskega viharja bo na vsak način. Joj, kako se je zmotil!

Še nikdar, odkar sta mož in žena, se mu ni žena sladkeje smehljala; še nikdar mu ni tako dobrega kosila pripravila, kakor ravno danes.

Pinja, oh, še vedno je stala, kakor jo je pustil. Meta ni prav nič rekla, tem več očitanja kazala mu je pa še vedno ondi stoječa pinja.

Dalje, ko jo je gledal, tem bolj zmeden je postajal in jed mu kar doli ni hotela! Ona pa, Meta namreč, se za pinjo še zmenila ni, in je ven in notri memo nje hodila, kakor bi nič ne bilo.

Niso še prav dobro odkosili, in uže je Janče nekaj vkrenil.

„Umedeno mora biti in najbolj pametno bo, Janče, če se boš takoj nad pinjo spravil.“

Od mize je vstal in se k pinji vsedel. „Štrbonk, štrbonk, štrbonk, štrbonk“, pelo je kolčé uže celo uro, umesti se pa le ni hotelo.

To je pa vendar od sile! Odkar je medel, še nikdar ni toliko časa potreboval.

„Ker je smetana dolgo tukaj stala, se je pregrela in zato se neče umesti“ — misli si Janče in še bolj hiti.

„Strela božja!“ Večer se uže dela, Janče pa le še ni umedel! Vtrujen si nekoliko oddahne. Sedaj pa tudi Meta eno zine:

„Pojdi Janče, pojdi in ne bodi neumen, pinjenega mleka ne boš nikdar vmedel, če tudi celo noč pri njem sediš!“

Posmejala se mu je in venkaj je šla.

Janče je pa zazijal, kakor žejin kapelj in zabliskalo se mu je, kakor bi mu bili elektriko v glavo napeljali.

Ona sama, njegova Meta, je toraj uže dopoludne umedla in je njemu, upornemu Jančetu pinjenega mleka v pinjo nalila — za pokoro!

„No, tolikošnemu razumu ženske glave naj se v bodočnosti ustavlja, komur drago; jaz, Janče, se uže več ne bom.“

Tako je Janče sklenil in pri tem je ostalo. Odslej je Janče Meti brez ugovora medel.

Naši dopisi.

Iz Gorice 6. jul. (Izv. dop.) Včeraj je vsaj „Bralno in podporno društvo v Gorici“ praznovalo tisočletnico sv. Cirila in Metoda. V cerkvi sv. Antona je bila ob 8. uri zjutraj peta sv. maša z molitvami; došlo je bilo še dovolj društvenikov in nekaj drugih rodoljubov. Drugače ni bilo v Gorici ne duha ne sluha v spomin preimnitnega dneva. V Brdih pa se je v Biljani blagoslovila podoba sv. Cirila in Metoda, in se je nadjati, da je po prizadevanji „Slovenskega Jeza“ dosto, obilo naroda na to svečanost. Gledé na Brda se vsaj ne morejo še izgovarjati, kakor da bi narod kalil mir. V Gorici je pa za to kaj lepa pretveza; lani je volk očital jagnjetu, da mu na spodnjem potoku moti vodo. Letos je bilo isto jagnje mirno tudi pri svojih volitvah, pa vendar hočejo, da je volka razburilo ob istih volitvah, in tako — mirna Bosna. Podpornemu in bralnemu društvu so namreč tudi letos prepovedali blagoslovljenje zastave; odboru je upadel pogum, da si ne upa do drugih instancij, in oni, ki se je bil zavezal lani javno s častno besedo, da bo skrbel, da se bo zastava vsekakor blagoslovila častno, sedaj molči ter narodu niti ne pojasni vzrokov, zakaj naj še nadalje trpi. Pa saj je pri nas navzgor vse tako, kakor hočejo imeti drugod. Naj-

višji se uklanjajo; vsled tega slovenski narod na Goriškem in na Primorskem sploh ni bral spodbudnega pastirskega lista, kakoršne so škofje slovanski razglasili po drugih tudi slovenskih deželah. Potem pa naj se vspnejo nižji služabniki in verniki v obče! Vse to pa je v največe veselje protiavstrijskim življem, ki poskakujejo, da se jim tako dobro godi. Ni čudo, da preletí Lahone strah, kedar je samo kaka govornica, da bi utegnili nastati kaka sprememba v vladnem osebju na Primorskem. Pač pa so hoteli od laške stranke zadnje dni napraviti glasben večer goriškemu županu dr. Maurovichu na čast, ko je bil od italijanske vlade odlikovan kot oficir reda ital. krone. Isto odlikovanje je došlo tudi c. k. okr. glavarju goriškemu baronu Rechbachu, obema zastran lanske ribiške konferencije v Gorici. Znano je, da so lani vsi irredentarski listi zagovarjali Kjožjote, to je, neavstrijske ribiče, in kakor se sodi, ni bilo brez vzroka veselje na Italijanskem, ko so izvedeli o razpravah one konkurencije.

Lahi zopet namerjajo, potem, ko jim je bilo enkrat spodletelo, osnovati popularno banko. O trgovinskih skladiščih ali konsumnih društvih, katera je lani narod slovenski zahteval, pa zdaj od naše strani vse molči. Le tako naprej, pa pridemo dalje, gospoda domače politike!

Iz Ljubljane. „Die deutsche Staatspartei in Krain.“ Ni še preteklo deset tednov, ko se je baronu s Križke grajščine potrebno zdelo, s svojega predsedniškega stola pred volitvami za državni zbor očitati naši narodni stranki, da dela na odtrganje naše kranjske dežele od skupne državne zveze. — Vsak pošten Slovenec zavrnil je ono ne vredno sumičenje.

Danes pa smo zopet prisiljeni, nekoliko ogledati si gibanje in delovanje naših „Deutsch-Krainerjev“, ki so prejšnjo nedeljo šli ogrebat nov roj nemškega „Schulvereina“ v naš gorenjski Tržič, minulo soboto pa so napravili na ljubljanskem kazinskem vrtu pod pretvezo privezavanja novega traka k zastavi nemških turnarjev veliko-nemško svečanost.

Nemški turnerji, udje nemškega „Schulvereina“, čegar najvnetejši pokrovitelji so, kakor znano, nekateri c. k. profesorji, udje nemške kazine in vse drugo, kar se čuti dosti nemško, zbralo se je na odprtem vrtu kazinskem, ki je gledé javnosti del najlepšega in najbolj obiskovanega sprehajališča „Zvezde“. Posebno, če je, kakor je bilo minulo soboto večer, na kazinskem vrtu glasna godba, polna je široka cesta med vrtom in sprehajališčem v Zvezdi odličnejšega ljubljanskega prebivalstva. — In kako slavili so zbrani „Deutsch-Krainerji“, katere križki baron prišteva avstrijski državni stranki privezavanje novega traku?

Na to nočemo odgovarjati mi, ampak odgovarjajo naj dogodbe same.

Govori se sicer o napitnicah, katerih ne moremo verjeti, tedaj preskočimo, tudi o pesmah, katere se rade prepevajo in z navdušenjem poslušajo v onih krogih, ne bomo govorili. Ako pa je sred slovenske dežele in v sredi cesarju in državi naši zmiraj zvesto udanega ljubljanskega mesta nad ono družbo vihralo brez števila nemško-državnih zastav, tedaj pa mislimo, da govorimo iz srca vseh Slovencev pa tudi domoljubnih Nemcev med nami, ako tako, zvestobo za našo skupno domovino žaleče početje — najodločnejše zavračamo in obžalovanje izrekamo, da je bilo sred bele Ljubljane kaj tacega mogoče. — Domoljubje in zvestoba cesarju niso nam prazne besede, zato pa naj se nam nihče ne čudi, ako nas oblije rudečica nevolje in pravične jeze.

In kaj se je zgodilo dalje?

Izmed mnogobrojno zbranega občinstva začelo se

je brizgati in sikati, iz kazinskega vrta pa je pridivjal njen predsednik Anton vitez Gariboldi, pred nekaj leti naroden deželni poslanec idrijskega mesta, tedaj gotovo trd Nemeč, in udrihal je s palico po glavi nekoga mladega človeka, kakor mlatič po snopovji. Redarstvo videti to, prijelo je — — — tepenega, brez dvombe za to, da ga reši iz rok razjarjenega viteza. Ker nismo osebno videli teh dogodbe, nočemo nadaljevati popisavanja nadrobnosti.

Obžalujoči take naši deželi nečastne dogodbe in žaljenje postav, siljeni smo vendar vprašati, kdo ima skrbeti za javni mir in red v Ljubljani? Jeli neznano, kaj pomeni v slovstvu državnega redarstva „odvrnitev“ izgrediv? — Gospodom pod velikonemškimi zastavami pa — smo zelo hvaležni, da se pred vsem svetom pokažejo v svojih pravih barvah, — to je križkega barona državna stranka!

— † Gospod Valentin Zeschko, zelo zaslužen veliki obrtnik, ki je ustanovil svoj čas s Terpincom, Krišperjem in Galletom skupaj Vevško papirnico, umrl je preteklo nedeljo po kratki bolezni v 78. letu svojega življenja, potom ko je še pred malimi tedni krepak obhajal svojo zlato poroko.

— Jugoslovanski klub začel je zopet strašiti po nekaterih slovensko-štajarskih krogih. — Ako v resnici kedo misli na osnovo takega kluba, vprašati bi ga morali resno, jeli se jim zdi verjetno, da se ojači skupina slovenskih poslancev, ako od sebe odbacne najzvestejše svoje zaveznike, na priliko take, kot tirolskega Greuterja, ki je v zadnji budgetni razpravi več pripomogel, da se odstrani glavna zapreka naše narodne enakopravnosti, kakor bi bilo mogoče najbolj vnetemu slovenskemu narodnjaku. — Namene imajo gotovo vsi slovenski poslanci enako prave, slabo pa bi skrbeli za svoj narod, ako bi segali po sredstvih, katera bi jih pripeljala naravnost v roke nasprotnikov naših. — Odločno napačno pa je tudi, ako bi hotel posamezni slovenski poslanec hoditi svojo lastno pot — to bi bila naša poguba!

— Češnjev somenj v Ljubljani pretekli ponedeljek bil je v kljub slabemu vremenu dobro obiskan, prignalo se je nad 1400 živine in kupčija je bila dobra.

— C. k. vojaška oskrbovalnica v Ljubljani razpisuje oskrbovanje vojakov v Toplicah od 1. junija 1886. do 31. avgusta 1886. l. in v Ljubljani od 1. septembra 1885. do 31. avgusta 1886. l. s temi stvarmi: seno, slama in drva. Ponudbena obravnava bo 13. julija 1885. v omenjeni oskrbovalnici (Verpflugs magazin). Ta sprejema ponudbe, pa le pismene in zapečatenene do 13. julija 1885., in sicer do 10. ure dopoldne, dá pa tudi vsa razjasnila.

— Razpisanih je več ustanov za vsprejem kranjskih sirot v deško ali v dekliško sirotišnico, oziroma sirotinskih štipendij za prejemanje na roko. Prošnje z dokazili pošljejo naj se do 15. avgusta l. 1885., za ljubljanske sirote mestnemu magistratu, za sirote iz dežele pa dotičnim c. k. okrajnim glavarstvom.

— Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ je pričela uže svoje delovanje. V Ljubljani ima uže nad 5000 udov in te dni prične njen odbor poverjenikom razpošiljavati knjižice z markami. Vsaka knjižica ima na platnicah navod, kako pobirati doneske. Da se namreč olajša poverjeniku nabiranje in kontrola tako malih zneskov, kakor jih pobira krajcarska podružnica, daje mu odbor knjižico s krajcarskimi markami v roke.

Vsled tega nima poverjenik nikake sitne pisarije; prejetih krajcarjev ni treba posebej zapisovati, ne posebej shranjevati; kolikor mark mu nazadnje manjka v knjižici, toliko krajcarjev je prejel, toliko jih mora oddati v Ljubljano.

Knjižica ima na vsaki (levi) strani deset predalov, v katere poverjenik v poljubnem redu piše imena ali znamenja udov svojega okraja; na eni strani ima torej deset udov prostor. Vsak ud plača na mesec 1 krajcar, na leto 12, in zato se razteza od vsacega predala proti desni dvanajst mark po krajcarji, ki se prav lahko ena od druge trgajo. Knjižica je tedaj preračunjena za eno leto in za sto udov.

Marke se jemljó od desne proti levi strani. Znamenje I. M. na prvi marki pomeni „prvi mesec“; II. M. na drugi marki „drugi mesec“ itd.

Krajcarski doneski se pobirajo mesečno; za vsak krajcar se odtrga udu v potrdilo ena marka njegovega predala, in sicer tista, ki ima številko meseca, za katerega je plačal.

Če kdo želi za več mesecev skupaj dati udnino, izroči se mu ob enem toliko mark, kolikor je dal krajcarjev.

Ako hoče kdo več na mesec plačevati, nego 1 krajcar, odpre se za-nj v knjižici toliko predalov, kolikor na mesec krajcarjev daje; toliko mark se mu tudi ob enem izroči.

Marka naj se pri plačilu nekoliko natrga, v znamenje, da je obrabljena.

Po markah, ki še stojé v knjižici, poverjenik lahko vidi, kateri udje so uže storili svojo dolžnost, kateri pa ne. One, ki so pozabili na mali donesek, naj blagovoljno potirja in jim izroči zaostale marke.

Ko bi kak ud plačal, a ne hotel marke vzeti, naj jih poverjenik kljub temu odtrga, a potem takoj uniči.

Prejeti denarji se v poljubnih časih pošiljajo v Ljubljano ali pa koncem dvanajstega meseca, torej takrat, ko je prodanih vseh 1200 mark in je knjižica prazna. Z zadnjim zneskom vred priloži naj se tudi knjižica.

Pred pošiljatvijo naj si poverjenik od nabranega denarja vračuna poštnino, da ne bode sam na škodi.

Denar in pisma naj se pošiljajo pod naslovom:

Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“
(Dr. Jos. Staré)

v Ljubljani.

Poverjenikov se je uže veliko število oglasilo, celó telegrafično dobil je odbor ponudbe od odličnih rodoljubov — pač najlepši dokaz, da je ideja krajcarske podružnice padla na rodovitna tla.

Na delo tedaj rojaki!

— „Ljubljanski Zvon.“ Vsebina VII. številke tega leposlovnega lista našega je spet jako lepo izbrana in mnogovrstna; prinaša namreč te spise: 1. Gorázd: „Čaša nesmrtnosti“, povest v verzih. — 2. Plavica: Spomin in želja. Pesem. — 3. Dr. Fr. Detela: Veliki grof. Zgodovinski roman. (Dalje.) — 4. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 22. „Pod hruško“. 5. L. Podgornikova: Glasbena vzgoja v Slovencih. (Dal.) — 6. Ivan Vrhovec: „Slavni Slovenci. II. P. P. Glavar. (Dalje.) — 7. Jos. Stritar: Pogovori V. — 8. Svoimir: Drobne pesmi 3—6. — 9. Fr. Levec: Vodnikovi pesmi: „Premaga“ in „Mirov god“. — 10. Janko Kersnik: „Agitator“. Roman. (Dalje.) — 11. Jos. Šuman: Odgovor na Strekeljevo kritiko moje slovnice. — 12. Književna poročila IV. S. Rutar: Politična in kulturna zgodovina štajarskih Slovencev. — 13. Slovenski glasnik: Poziv slovenskim pisateljem. — Nove knjige slovenske. — „Führer durch Krain und die Landeshauptstadt Laibach“. — „Truber Primus und die Reformation in Krain“. — „Archiv für slavische Philologie“. — Književnost hrvaška. — 14. J. Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja vsakega meseca 1. dan v zvezkih po štiri tiskovne pole velike osmerke obsežnih

ter stoji za pol leta samo 2 gold. 30 kr.; za četrto leta 1 gold. 15 kr. Posamične številke stojé po 40 kr. — Prejšnjih letnikov se dobivata samo še II. in III. letnik, nevezana po 3 gld., v Bonačeve platnice krasno vezana po 4 gold. 20 kr.

— Vabilo k slavnostni besedi z bazarom na korist „Narodnemu domu“, katero priredita čitalnica ljubljanska in društvo „Narodni dom“ v spomin sijajnih dni l. 1883. o navzočnosti Njih Veličanstva presvitlega cesarja v prostorih čitalnične restavracije v nedeljo 12. julija s sodelovanjem c. k. vojaške kapele baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Morley: „Fanfare des Cuirassiers“, svira godba. 2. Babiere: Ouvertura k operi „Perdita“, svira godba. 3. Slavnostni govor gosp. Trstenjaka. 4. Komčar: „Olga“, svira godba. 5. Herold: Ouvertura k operi „Campa“, svira godba. 6. Tovačovsky: „Na gorah“, poje moški zbor čitalnice. 7. Strauss: „Noč v Benetkah“ potpourri, svira godba. 8. Gounod: „Ljubka cvetka“ iz opere „Faust“, svira godba. 9. F. S. Vilhar: „Mrtva ljubav“. Pesen za tenor s spremljevanjem orkestra, poje g. Ivan Meden. 10. Rossini: Introdukcija in zbor iz opere „Semiramide“, svira godba. 11. Bachó: „Franciska“, svira godba. 12. Thomas: Introdukcija k operi „Hamlet“, svira godba. 13. Šantelj: „Kranjska dežela“, poje moški zbor čitalnice. 14. Strauss: „Nagajivka“, svira godba. 15. Vilhar-Šantelj: „Jamska Ivanka“, svira godba. 16. Eisenhut: „Moja ljubav“, osmospev, pojó gospodje: Razingar, Pribil, Štamcar, Pelan, Krulec, Pucihar, Nolli in Paternoster. 17. Millöcker: „Gasparone“, svira godba. 18. Putnica. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Pričele so se razprave naših ministrov z ogerskimi zaradi ponovljenja pogodbe, v ta namen imeli so v soboto naši ministri posvetovanje, da se dogovoré, kako postopati in katerih načel se držati pri skupnih obravnavah. — Nasproti mnenju, katero se je čulo po časnikih, da se državni zbor snide koj začetkom meseca septembra, čujemo iz zanesljivega vira, da sedaj še merodajni krogi mislijo, državni zbor sklicati v času od 15. do 20. septembra. O verifikaciji več volitev obetajo se jako ojstre razprave. Kolikor

se sedaj misli, podá se naš cesar začetkom meseca avgusta v Išel, kjer ga namerava dne 8. avgusta obiskati nemški cesar.

Nemška. — Skupni državni svèt sprejel je jedro Bismarkovega zahtevanja, po katerem je vojvoda Kumberlandski izključen od prestolnega nasledstva v vojvodstvu Brunsviškem. Kakor smo uže svoj čas omenili, se naša vlada — po veljavnih dogovorih ni vtikala v to vprašanje. — Cesarju Viljemu prilega se kopanje in mu je v toliko pomagalo, da je mogel nekoliko sprehoditi se.

Francoska. — Mirovna pogodba s Kitajsko potrčila se je dokončno, pa ravno, ko se je to zgodilo, napadli so Anamci francosko posadko v trdnjavi Hué, tako, da se je bati nadaljevanja ravno končane vojske.

Španjska. — Tukaj se kolera bolj in bolj širi, umira za njo po več kot 600 obolelih na dan. Kralj podal se je zadnje dni v bližnji Aranjuez, mestecu s 5000 prebivalci, kjer jih obolevalo po 200 na dan. Ljudstvo je kralja vračajočega se v Madrid navdušeno sprejelo.

Angleška. — V gosposki zbornici razpravljal je Salisbur, obširno vprašanje Afgansko in Egiptovsko, naglasujoč, da je gibanje vlade glede prvega vprašanja bistveno omejeno, ker mora zaveze svojih prednikov izpolniti. Razprave med Rusko in Angleško vrše se z resno željo, da se reši prijateljsko, in kakor upa, se je take nadejati. Vendar pa se tem razpravam v očigled razmer v deželah onega dela svetá ne more prikladati odločilni pomen, za to se more vtrjevanje meja z odločnostjo nadaljevati. Težave pri egiptovskem vprašanji imenuje ministerski predsednik velikanske, nadeja se pa, da se bode tudi to vprašanje srečno rešilo.

Zbornica poslancev sprejela je z 263 glasovi proti 219 predlog Beachov, da se Brodloug izključi od prisege in iz zbornice, akoravno je Gladstone proti govoril.

Žitna cena

v Ljubljani 1. julija 1885.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 15 kr. — banaške 7 gold. 80 kr. — turšice 5 gold. 50 kr. — soršice 6 gold. 53 kr. — rži 5 gold. 85 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 85 kr. — ajde 5 gold. 4 kr. — ovsá 3 gold. 36 kr. — Krompir 4 gold. — kr. 100 kilogramov.

Izvrševalnemu odboru narodnega kluba došlo je sledeče pismo prevzvišenega gospoda Karola grofa Hohenwarta:

Častitim volilcem državno-zborskega volilnega okraja kmetskih občin gorenjskih!

Pri volitvah za državni zbor, dne 28. maja t. l. me je volilni okraj kmetskih občin gorenjskih, katerega sem uže 12 let imel čast zastopati v državnem zboru, vnovič odlikoval z izvolitvijo za svojega državnega poslanca.

Prijetna dolžnost mi je, da vsem svojim častitim volilcem za ta dokaz zaupanja, ki me veseli in časti, izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo.

Počastilo me je pa tudi deželno glavno mesto Ljubljana s trgovinsko in obrtniško zbornico v Ljubljani z izvolitvijo za državni zbor. Odločil sem se sprejeti to poslanstvo, ono svojega starega in meni jako druzega volilnega okraja, pa ob enim potom c. k. deželnega predsedstva odložim v roke svojih častitih gospodov volilcev. Prosim Vas pa sprejeti zagotovljenje, da bom vendar isto tako vselej pripravljen v državnem zboru potezati se za Vaše posebne koristi in pri tem po vseh svojih močeh podpirati onega, katerega namesto mene za poslanca izvolite.

Sprejmite še enkrat mojo najsrčnejšo zahvalo in ohranite mi tudi še v prihodnje prijazen spominj.

Na Dunaji dne 5. julija 1885.

Karol grof Hohenwart l. r.